

**Česká školní inspekce
Jihočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIC-115/18-C

Název	Základní škola a Mateřská škola Čížová, okres Písek
Sídlo	398 31 Čížová 18
E-mail	skola@cizova.cz
IČ	70986584
Identifikátor	600062210
Právní forma	Příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Jan Kropáček
Zřizovatel	Obec Čížová
Místo inspekční činnosti	398 31 Čížová 18
Termín inspekční činnosti	12. 2. 2018 – 14. 2. 2018

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. a), b) a c) zákona č. 561/2004 Sb. Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou, mateřskou školou a školní družinou, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů pro základní, předškolní a zájmové vzdělávání a jejich soulad s právními předpisy a s rámcovými vzdělávacími programy.

Získávání informací o vzdělávání dětí a žáků v oblasti společného vzdělávání (se zaměřením na práci asistentů pedagoga a na další podpůrná opatření). Získávání informací o dopadech posledního povinného ročníku mateřské školy na její fungování, organizační a personální zajištění a výchovně vzdělávací činnosti.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Čížová, okres Písek (dále „škola“) je příspěvkovou organizací obce Čížová. Škola má zvyšující se počet žáků, je spádovou pro 8 okolních obcí. Vykonává činnost základní školy, mateřské školy, školní družiny a školní jídelny. Základní škola je malotřídní, tvořená 4 třídami 1. stupně základní školy s 1. až 5. ročníkem. Třetí třída je tvořena 3. a 4. ročníkem, v ostatních třídách se vzdělává pouze jeden ročník. Celkový počet žáků ve škole je 67, z toho jsou poskytována 11 žákům podpůrná opatření. Školní družina měla k termínu inspekce 2 oddělení s 67 účastníky. K předškolnímu vzdělávání je nyní přihlášeno 40 dětí ve dvou věkově smíšených třídách. Celkem 19 dětí se vzdělává v povinném ročníku předškolního vzdělávání, 5 dětí má odklad povinné školní docházky, 5 dětí je mladších tří let, jednomu dítěti je poskytováno podpůrné opatření 1. stupně.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy byl do funkce jmenován na základě konkurzního řízení od 1. 8. 2015. Koncepce školy je zpracována na roky 2015 až 2020, postihuje veškeré oblasti fungování školy. Vychází z trendu zvyšujícího se počtu dětí a žáků v obci a okolních spádových oblastech a s tím související potřebou rozšiřování a zkvalitňování prostorových, materiálních a personálních podmínek. Navazující celoroční plán školy obsahuje aktivity doplňující vzdělávací činnosti o společné aktivity základní školy, mateřské školy i školní družiny a je východiskem pro dobře fungující spolupráci všech součástí školy. Hospitační činnost je prováděna systematicky v celé škole a na jejím základě jsou přijímána opatření pro zkvalitnění pedagogického procesu. Plán kontrolní činnosti vychází rovněž z hodnocení materiálního a personálního rozvoje a pružně tak reaguje na změny podmínek ve škole.

Funkce vedoucí školní družiny je efektivně delegována na vedoucí vychovatelku a vedením mateřské školy byla pověřena vedoucí učitelka pro předškolní vzdělávání. Ředitel školy v době inspekční činnosti zastával funkci koordinátora školního vzdělávacího programu, koordinátora prevence rizikového chování a výchovného poradce. Kumulace povinností ředitele školy a jejich časová náročnost se částečně promítá do dílčích nedostatků ve vedení dokumentace školy. V době inspekční činnosti byly zjištěny nedostatky ve zpracování školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“. Není úplný a neodpovídá platnému znění Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Ředitel školy organizuje metodická sdružení pouze formálně a v důsledku toho nejsou plně sladěny vzdělávací postupy s dokumentací školního vzdělávacího programu. Revizi vyžaduje rovněž školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání, který není plně v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání. Školní vzdělávací program školní družiny a školní řád základní školy a mateřské školy a vnitřní řád školní družiny byly v průběhu inspekce doplněny a upraveny tak, aby odpovídaly legislativním předpisům.

Základní škola i mateřská škola mají pro svoji činnost velmi dobré prostorové podmínky. Základní škola má k dispozici čtyři funkčně zařízené třídy s novým školním nábytkem odpovídající žákům mladšího školního věku. Jedna třída byla nově zřízena v půdním prostoru školy. Dvě z kmenových učeben jsou zařízeny účelně pro činnost školní družiny. Mateřská škola využívá dvě třídy a ke stravování jídelnu a k pohybovým aktivitám cvičebnu základní školy. Žáci i děti pobývají v čistém, estetickém prostředí. V době od minulé inspekce se podařilo rekonstrukcí původního služebního bytu zřídit další třídu mateřské školy. Aktuálně je však zařízena dětskými stoly, které jsou pro nejstarší děti nízké.

Mateřská škola má základní fond starších učebních pomůcek, zaostává však jeho pravidelná inovace (chybí didaktický obrazový materiál, kvalitní rytmické nástroje, tělocvičné nářadí, encyklopedie pro předškolní věk). Multifunkční hřiště s umělým povrchem a školní zahrada poskytují dětem i žákům školy prostor pro tělovýchovné, týmové sportovní a herní aktivity. Výrazně je podpořena oblast environmentální výchovy, která je realizována ve spolupráci s Centrem ekologické výchovy a záchranou stanicí pro hendikepovaná zvířata Makov, sídlící v blízkosti školy. Materiální podmínky, které jsou ve škole vytvořeny ve spolupráci se zřizovatelem školy, umožňují efektivní podporu vzdělávání i mimoškolního vyžití dětí a žáků.

Vzdělávání zajišťuje průběžně se obměňující pedagogický sbor, který tvoří celkem 11 pedagogických pracovníků včetně ředitele školy. Všichni pedagogové splňují legislativní požadavky na odbornou kvalifikaci. Další vzdělávání je uskutečňováno dle potřeb školy i potřeb jednotlivých pedagogických pracovníků. To se účelně promítá do vzdělávání dětí a žáků se zacílením na využívání pestrých metod a forem práce.

Financování výdajů na vzdělávání a provoz školy probíhalo pomocí standardních zdrojů (státní rozpočet, zřizovatel), dále škole byly ve sledovaném období poskytnuty účelové prostředky ze státního rozpočtu na zvýšení platů pedagogických pracovníků. Vlastní zdroje představovaly tržby za úplatu předškolního a zájmového vzdělávání. Z prostředků získaných z Evropské unie na projekt s názvem „ZŠ a MŠ Čížová“ byla v roce 2017 realizována finanční podpora na prevenci logopedických vad, vzdělávání pedagogických pracovníků základní školy a mateřské školy, doučování žáků základní školy ohrožených školním neúspěchem a byla přijata školní asistentka, která poskytuje pomoc v základní škole. Finanční prostředky z úplaty za vzdělávání a doplňkové činnosti jsou využívány v hlavní činnosti školy.

Škola věnuje patřičnou pozornost zajištění bezpečného prostředí pro děti a žáky. Pedagogičtí pracovníci je poučují o ochraně zdraví a zásadách bezpečného chování při vzdělávání a činnostech s ním souvisejících. Ředitel školy přijal opatření k minimalizaci rizik v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví dětí a žáků, vstup do budovy školy zabezpečil proti vniknutí cizích osob uzavřením vchodových dveří, vstupním kamerovým systémem a dohledem pověřeného pedagogického pracovníka školy.

Škola naplňuje své záměry v oblasti zdravého životního stylu. Děti a žáci byli správně vedeni k samostatnosti při stolování i k dodržování společenských a hygienických návyků. Pitný režim byl zajištěn po celou dobu pobytu dětí a žáků ve škole. Stravovací návyky žáků zlepšuje realizace projektů Ovoce a zelenina do škol a Mléko do škol.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ je zaměřen především na prvky činnostního učení, posíleny jsou oblasti český jazyk a literatura a cizí jazyk, které podporují vhodně čtenářskou a jazykovou gramotnost. Převažující formou ve sledovaných hodinách byla dobře organizovaná frontální výuka, která umožňovala zařazení vhodných metod podporujících práci s názornými pomůckami, zapojení smyslového vnímání, komunikaci, prožitkové učení a hry. Samostatná práce byla volena především s cílem osobního žákovského pokroku. Bylo dbáno na účinnou diferenciaci úkolů či zařazování problémových a procvičovacích úkolů. V některých hodinách byla zařazena též výuka skupinová a práce ve dvojicích s cílem nácviku kooperativního učení. Vyučující volili přiměřené a časově splnitelné cíle. Při práci bylo dbáno na psychohygienu, především u nejmladších žáků se střídala vhodně aktivní práce s relaxními chvílemi. Jen ojediněle

byly do výuky zapojeny prostředky IT techniky, které by více podpořily názornost. Pouze někteří učitelé zatím využívají netradiční metody v matematice a jazykovém vyučování, které podporují aktivní činnostní učení a řešení problémových úloh ve výuce. Žáci jsou vedeni k nácviku sebehodnocení, které podporuje zájem žáků o vlastní pokrok. Při práci panovalo mezi pedagogy a žáky vstřícné klima, podporující motivaci k učení. Odpovídající pozornost je věnována aktivní podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve třídách s vyučujícími spolupracují asistenti pedagoga a v 1. ročníku je využita nepedagogická podpora školního asistenta. Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatní žáci mají možnost dle potřeb pracovat účelně s různými pomůckami, mají rovněž vhodně upravené individuální podmínky pro učení i relaxaci.

Předškolní vzdělávání je realizováno dle školního vzdělávacího programu, který je v průběhu roku doplňován kulturními, sportovními a ekologickými aktivitami a programy. Spontánní činnosti probíhaly v klidné atmosféře, děti měly na výběr dostatek hraček stavebnic, zařízené herní koutky a výtvarný materiál. Děti měly možnost vybrat si hru nebo hračku podle vlastního výběru, zejména starší děti mezi sebou dobře spolupracovaly a hru rozvíjely. Pozorovány byly kamarádské vztahy mezi dětmi, ke kterým přispěla stanovená pravidla soužití ve třídách. Nejmladší děti byly převážně dobře adaptované na nové prostředí, k čemuž výrazně přispívá vstřícný přístup učitelek. Samostatnost dětí při sebeobslužných činnostech, hygieně a stravování je na odpovídající úrovni. Prosociální cítění podporoval zavedený ranní rituál komunitního kruhu. Řízené činnosti zaměřené na pohybové, pracovní a výtvarné aktivity byly vhodně motivovány tematickým zaměřením týdne. Rozvíjeny byly základní pracovní a výtvarné dovednosti, jemná motorika a zručnost. Pohybové aktivity rozvíjely hrubou motoriku, orientaci v prostou, ale i obratnost. Zájem dětí o činnost vhodně podpořil zpěv písní v doprovodu kytary, reprodukováná hudba nebo vyrobené netradiční cvičební pomůcky. Rozvoj kognitivního myšlení vhodně aktivizovaly hádanky. Učitelky uplatňovaly průběžné hodnocení dětí a individuální pomoc při činnostech. Méně bylo rozvíjeno sebehodnocení a vzájemné hodnocení. Pobyt venku na školní zahradě plnil převážně pohybově rekreační funkci.

Zařazovány jsou pravidelné aktivity pro přípravu na školní docházku (grafomotorická cvičení, správné držení psacího náčiní, podpora samostatnosti a komunikačních dovedností). Ve spolupráci s klinickým logopedem je věnována výrazná podpora logopedické prevenci. Mateřská škola nabízí výběrově nadstandardní aktivity, které rozvíjí zájmy dětí. Některé zasahují nevhodně do dopoledního vzdělávacího procesu (např. anglický jazyk a seznamování s hrou na flétnu).

Činnost školní družiny ve dvou odděleních probíhá dle školního vzdělávacího programu, který byl v průběhu inspekční činnosti upraven. Zápisem 67 účastníků škola překročila kapacitu stanovenou zápisem do rejstříku škol a školských zařízení i počet účastníků na dvě oddělení, tj. 60 účastníků. Při činnosti ve školní družině panovalo vstřícné klidné klima. Účastníci si sami volili činnosti dle svého zájmu. Část odpoledne trávili na školní zahradě, kde hráli pohybové hry a využívali možnosti zimních aktivit, bylo dbáno o bezpečné a podnětné trávení jejich volného času. Účastníci ve školní družině se mohou zapojit do zájmových kroužků, které škola organizuje v průběhu odpoledne jako doplnění vhodného trávení volného času (sportovní kroužek, anglický jazyk, hudební kroužek přírodovědný apod.).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Poradenské služby školy zajišťuje v rámci svých povinností ředitel školy dle programu poradenských služeb ve škole, který obsahuje též minimální preventivní program a program

prevence proti šikaně. V rámci programu poradenských služeb ve škole je nastaven i systém předcházení školní neúspěšnosti, který vytváří vhodné podmínky spolupráce žáků, pedagogů a zákonných zástupců s cílem nastavení vzdělávacích možností pro každého žáka školy. Škola se zaměřuje na spolupráci se školami, kam žáci přecházejí po ukončení 5. ročníku, pro zajištění optimálního přechodu pořádá konzultace se zákonnými zástupci a předává informace o možnostech dalšího průběhu vzdělávání svých absolventů. Minimální preventivní program je zaměřen na předcházení rizikovému chování ve smyslu zapojení žáků do spolupráce s obcí. Škola pořádá kulturní vystoupení pro seniory, vítání občánků, vystoupení na zlatých svatbách a spolupracuje s CEV Makov (sběrové akce, výukové programy, spolupráce na přírodovědných a pozorovatelských aktivitách apod).

Mateřská škola vede jednoduché individuální záznamy o dětech a portfolia prací. Několik stanovených oblastí sledování však neposkytuje ucelený obraz o dítěti, nemá potřebnou vypovídající hodnotu, aby bylo možno na zjištění reagovat vhodnými pedagogickými opatřeními. Dílčí hodnocení výchovně-vzdělávací práce ve třídách probíhá po ukončení tematické oblasti. Učitelky formou zprávy provádí evaluaci školního roku, avšak celkové výsledky vzdělávání zatím nejsou hodnoceny ve vztahu k jednotlivým vzdělávacím oblastem a očekávaným výstupům Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Zjišťování výsledků vzdělávání v základní škole probíhá na základě ústního zkoušení, testů, písemných prací, referátů, samostatné i projektové práce, dle kritérií stanovených v pravidlech pro hodnocení. V minulém školním roce se žáci 5. ročníku účastnili výběrového testování žáků 5. a 9. ročníku v rámci testování ČŠI, a to s nadprůměrnými výsledky v oblasti cizího jazyka, člověk a svět práce a český jazyk. Škola však nepořádá jiná externí testování a v dlouhodobějším časovém úseku nesleduje vývoj celkových výsledků žáků. Výsledky vzdělávání jsou sledovány pouze prostřednictvím pedagogických rad, zde jsou identifikováni především slabší žáci. Rodiče jsou o pokroku žáků informováni prostřednictvím žákovských knížek, konzultací a rodičovských schůzek. Práce školy je hodnocena ve výroční zprávě a v místním časopisu „Čížovský kurýr“, do kterého přispívají převážně pedagogové školy. Škola pořádá pouze okrajově školní kola soutěží vědomostních a dovednostních. Na okresní úrovni se škola účastní pouze sportovních, přírodovědných a výtvarných soutěží. Mateřská škola se každoročně podílí pracemi dětí na výtvarných soutěžích na místní i regionální úrovni. Zřizovatel podporuje aktivity školy a její společenskou a kulturní prezentaci.

Závěry

Hodnocení vývoje

- Došlo k personální změně ve vedení školy a částečné obměně pedagogického sboru.
- Ve škole začali pracovat asistenti pedagoga a školní asistent.
- Navýšil se počet tříd základní školy v důsledku nárůstu žáků.
- Rekonstrukcí bytu vznikly další třídy mateřské školy.
- Byla zavedena výuka anglického jazyka od 2. ročníku.
- Došlo k navýšení kapacity mateřské školy z původních 43 na 49 dětí a navýšení kapacity školní družiny z původních 50 na 60 účastníků k 1. 9. 2017.
- Bylo postaveno multifunkční hřiště, vyměněna střešní krytina.
- Založením www stránek školy se zlepšila informovanost veřejnosti.

Silné stránky

- Škola intenzivně spolupracuje s CEV Makov v oblasti environmentální výchovy a trvale udržitelného rozvoje, čímž děti a žáky podporuje ve vztahu k přírodě, ochraně přírody a zdravého životního stylu.

Slabé stránky /nebo příležitosti ke zlepšení

- Školní vzdělávací programy pro základní vzdělávání a pro předškolní vzdělávání nejsou v zcela souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy a je tak omezena jejich funkce vzhledem k průběhu a výsledkům vzdělávání.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Revize školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, posílit účinnou práci metodických sdružení, ustanovit funkci koordinátora školního vzdělávacího programu.
- V oblasti dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřit na sledování legislativních změn – např. výchovné poradenství a v oblasti vzdělávací především na netradiční metody práce.
- Vytvořit funkční systém externího hodnocení zjišťování výsledků vzdělávání, zapojovat žáky do soutěží a přehlídek v rámci vyhlášených soutěží pro dané věkové kategorie.
- Doplnit učební pomůcky v mateřské škole, zajistit odpovídající nábytek pro nejstarší děti.
- Zaměřit se na celkové hodnocení výsledků předškolního vzdělávání v porovnání s očekávanými výstupy Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání a jejich využití pro zkvalitnění vzdělávání.
- Vést kvalitní individuální záznamy o vzdělávacích pokrocích dětí a jejich individuálním osobnostním rozvoji.
- Zájmové aktivity organizovat v mateřské škole mimo dopolední program.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina příspěvkové organizace obce Základní školy a Mateřské školy Čížová, okres Písek vydaná 1. 10. 2002 pod čj. 8c/2002
2. Rozhodnutí ve věci zápisu změny čj. KUJCK61892/2017 údajích o právnické osobě v rejstříku škol a školských zařízení vydané Krajským úřadem dne 18. 5. 2017 účinností od 1. 9. 2017
3. Jmenování ředitele Základní školy a Mateřské školy Čížová, okres Písek vydané 14. 7. 2015, čj. 411/2015s účinností od 1. 8. 2015
4. Koncepce rozvoje školy od 1. 8. 2015 do 2020
5. Výroční zpráva o činnosti školy za školní roky 2015/2016, 2016/2017
6. Roční plán práce na školní rok 2017/2018
7. Zápisy z pedagogických rad školní rok 2016/2017, 2017/2018
8. Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání „Tvořivá škola“ platný od 1. 9. 2017
9. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání platný od 1. 9. 2017
10. Školní matrika ZŠ a MŠ Čížová, okres Písek pro školní roky 2016/2017, 2017/2018
11. Správní rozhodnutí ředitele školy školní rok 2016/2017, 2017/2018
12. Třídní knihy na školní rok 2017/2018

13. Rozvrhy hodin na školní rok 2017/2018
14. Zápisy z jednání pedagogické rady školní rok 2016/2017, 2017/2018
15. Program poradenských služeb ve škole ZŠ a MŠ Čížová, okres Písek – s předcházením školní neúspěšnosti a minimálním preventivním programem 14. 2. 2018
16. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků pro školní rok 2017 /2018
17. Tematické plány základní školy pro školní rok 2017/2018
18. Školní řád základní školy Čížová, okres Písek platný od 14. 2. 2018
19. Školní řád Mateřské školy Čížová, okres Písek platný od 14. 2. 2018
20. Individuální vzdělávací plány pro školní rok 2017/2018
21. Doporučení školského poradenského zařízení 2017/2018
22. Evaluace školního roku Mateřské školy za rok 2017/2018
23. Třídni knihy mateřské školy 2016/2017, 2017/2018
24. Třídni vzdělávací program ve školním roce 2017/2018
25. Portfolia předškolních dětí
26. Osobní listy dětí 2017/2018
27. Školní vzdělávací program školní družiny platný od 14. 2. 2018
28. Vnitřní řád školní družiny platný od 14. 2. 2018
29. Přehled výchovně vzdělávací práce ve školní družině a zápisové lístky pro školní rok 2017/2018
30. Personální dokumentace pedagogických pracovníků (doklady o dosažené odborné kvalifikaci a další vzdělávání pedagogických pracovníků)
31. Dokumentace k oblasti školního stravování
32. Dokumentace týkající se oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví včetně knihy úrazů
33. Dokumentace školy vztahující se k hodnocení finančních podmínek za roky 2016, 2017

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy / školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihočeský inspektorát, Dukelská 23, 370 01 České Budějovice, případně prostřednictvím datové schránky (g7/zais9) nebo na e-podatelnu csi.c@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Regina Mihulová, školní inspektorka

Regina Mihulová v. r.

Mgr. Bc. Hana Řežábková, školní inspektorka

Hana Řežábková v. r.

Bc. Marie Řežábková, kontrolní pracovnice

Marie Řežábková v. r.

V Českých Budějovicích 12. března 2018

Datum a podpis ředitele školy / školského zařízení potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Jan Kropáček, ředitel školy

Jan Kropáček v. r.

V Čížové 19. 3. 2018